

בית הכנסת היכל המלך

ע"ש מלכו של עולם

מיסודו של כולל ליל שישי מבקשי ה' ע"ש הרמח"ל

בנשיאות הרב אלון נעטיה שליט"א

הפטרה: אתה בן אדם

פורים קטן...

פרשת: תצוה

יד אדר-א התשפ"ד

שלימות אישית בעבודת השם!

מאמר הרב

מחובתנו לזכור שלימוד כמעט מושלם, מניבה תוצאה שגויה... החובה הקדושה שלנו היא לזקק את הלימוד לרמת הבנה מקסימלית. וכן לאחר מכך לקיים את המצוות, במחשבה דיבור ומעשה המגיעים לרמת הביצוע המושלמים שלנו, בכלים שלנו - מכח זה זוכים לחכמת התורה, לקרבת אלקים, להשראת שכינה בחיים!

המנורה נדלקת על ידי בשר ודם מלמטה, אך אש קודש של מעלה מסייעת לה לדלוק במשך שעות רבות, ללמד את בני ישראל: אתם תעשו את כל מה שאתם יכולים מצדכם - את השאר ישלים הקב"ה בצורה מושלמת!

כותב הרמח"ל בפרק כו במסילת ישרים, שהקדושה תחילתה עבודה, אך סופה מתנה! ובעצם כל ישראל מחוייבים להיות קדושים כמו שכתוב: "דבר אל כל עדת בני ישראל וארמת אליהם: קדושים תהיו" ואיך נהיים קדושים?

עושים מצידנו את כל מה שאנחנו יכולים בהתקדשות, ואת השאר עושה הקב"ה!

את זה לומדים מהטיפה הראשונה המזוקקת ביותר, היא ראויה לציין את החכמה המתגלמת במנורת בית המקדש ובנפש ישראל. יהי רצון שנוזכה לזקק את עבודת ה' שלנו ואת הלימוד לרמת שלימות. שבת שלום!

הגשר? פשוט שלא! אבל זה רק אחוז אחד... אחוז אחד כשמדובר בחיים של אדם - זה מאה אחוז כשלון! ניכנס פנימה לעבודת ה' ונזכור הלכה: אם טבל האדם במקווה טהרה וכל גופו בתוך המים למעט שיערה אחת שלא נכנסה למים, מה דינו? האם עלתה לו טבילה והוא נטהר?

התשובה היא: בודאי שלא! מדוע? מפני שחובת הטהרה צריכה להיות בשלימות מוחלטת! המנורה מציינת את החכמה האלקית, וכבר אמרו חז"ל: "הרוצה להחכים - ידרים! וסימן לדבר: מנורה בדרום". כשלומדים את תורת ה' יתברך

ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד.

כך מתחילה פרשתנו, ואומרים חז"ל שהטיפה הראשונה של הזית היא נקראת: 'שמן זית זך כתית למאור' אך שאר הטיפות שיצאו לאחר מכן אינם כשרים למנורה, אלא למנחות. מהו הלימוד לדורות מצווי זה?

כדי להבין את העניין לאשורו, נצא רגע ונתבונן בעולם: קבוצת רופאים שרוקחת תרופה ששלח מזור לבעלי שיעול כבד מחמת דלקת ריאות כדי שלא תסתבך ותגיע חלילה לשחפת או להסתבכות אחרת, והם הניבו תוצאות מחקר של מאה אחוז ריפוי אצל המתנסים אך אצל כל המאה אחוז לא היה ריפוי מוחלט אלא נשארו שיעולים קלים.

האם תרופה זו מתיימרת לרפא במאה אחוז שיעול? בודאי שלא! אכן היא העבירה כמעט את כל הדלקת, אך עצם הישארות נקודת דלקת - יש בה כדי לסכן ולהחזיר את הדלקת חזרה...

דוגמא נוספת ממהנדס שתיכנן גשר למעבר מכוניות המחבר שני רכסי הרים, בישיבה שהתנהלה עם הצוותים הממונים הוא הציג תוכניות ואמר שיתכן אחוז אחד הגשר יקרוס חלילה, מאחר ולא הצליח להגיע לבטיחות של מאה אחוז...

נראה לנו שיאשרו את בניית האם

זמני כניסת ויציאת שבת:

רבינו תם:
18:50
18:47
18:43
18:50

יציאת השבת:
18:10
18:11
18:08
18:12

כניסת שבת:
16:56
17:12
16:59
17:14

ירושלים
תל אביב
טבריה
באר שבע

חיבל החלכה

- א. צריך שיהא הכלי רפוי בידו בשעת הטבילה שאם מהדקו בידו הוי חציצה. ואם הרטיב ידיו במים תחילה בשיעור טופח על מנת להטפוח, רשאי להדקו אף לכתחילה, ועל כל פנים גם אם עשה כן לא יהדק ידיו הרבה. ונחלקו רבותינו האחרונים באיזה מים ירטיב ידיו תחילה, יש אומרים שדוקא במי מקוה אבל לא במים תלושים. ויש אומרים שרשאי להטביל ידיו גם במים תלושים, וכן עיקר להלכה ולמעשה.
- ב. מעיקר הדין די בהטבלת הכלי פעם אחת, ואחר כך מותר להשתמש בו מיד. וצריך להכניס את כולו בתוך המים בפעם אחת שלא ישאר ממנו חוץ למים אפילו כל שהוא. לפיכך, כלי שהוא גדול ואי אפשר להטבילו כולו כאחד אסור להטבילו לחצאין, אלא יתנו לגוי במתנה ויחזור וישאלו ממנו.
- ג. כל כלי שפיו צר צריך לשהותו במים עד שיתמלא או שימלאנו קודם שיכניסנו למקוה. לפיכך, בקבוקי שתיה שפיהם צר, צריך להשהותם במים עד שיתמלאו, או ימלאם מים קודם שיכניסם למקוה. ואם הכניסם למים כשפיהם כלפי מטה דהיינו כלפי המים, לא עלתה לו טבילה לפי שלא יגיעו המים לשוליהם אפילו אם הכניס את הכלי כולו. אבל כלים שפיהם רחב אין צריך להשהותם במים או להכניסם כשפיהם כלפי למעלה אלא רשאי להטבילם בכל אופן שרוצה.
- ד. לפיכך, צלחות כוסות וכיוצא בזה אפשר להטבילם בכל אופן שרוצה, כי בודאי יבואו מי המקוה על פני כל הכלי, ובלבד שיזהר שלא להניח כמה צלחות אחת על השניה כדי שלא יכבידו אחד על השני ואז לא יגיע מים לתחתיתם. מכל מקום אם בשעת הטבילה מנענע את הצלחות מותר להטבילם אף כשהניח כמה צלחות אחת על השניה, ובלבד שיהיה הכלי העליון משוחרר שאם ינענעו יוכל לזוז

ה. מותר להניח כמה כלים בתוך סל שיש בו חורים ולהטבילם ביחד, אלא צריך להניחם אחד ליד השני ולא אחד בתוך השני שאם לא יעשה כן לא יכנסו המים ביניהם. ואם מנענעו בתוך המקוה באופן שיכנסו המים ביניהם, רשאי להניח גם כלי בתוך כלי ובלבד שיהיה הכלי העליון משוחרר שאם ינענעו יוכל לזוז ממקומו.

ו. גם ידות הכלים צריכות טבילה ללא שום חציצה, וצריך להכניסם עם הכלי לתוך המים בפעם אחת, אפילו אם היתה הידית עשויה מדבר שאינו צריך טבילה. ואם לא הטבילה כדין אסור להשתמש בכלי אפילו בדיעבד. מכל מקום אם היתה הידית ארוכה שעתיד לקצצה אין צריך להטבילה אפילו בשעה שמחוברת לכלי בעת הטבילה אלא רשאי להטבילה עד המקום שעתיד לקצצה. ואם היה הכלי ללא ידית והטבילו כך ואחר כך חיבר הידית לכלי אין צריך להטבילו שנית.

ז. קודם הטבילה צריך להשגיח שיהא הכלי נקי ולא יהא עליו שום חלודה או כל דבר החוצץ, בין מבפנים בין מבחוץ, אפילו אם לא השתמשו בו מעולם. ואם לא העבירה ומקפיד עליה הרי זה חוצץ. ואם שפשפם ונתנם בגחלים ונשאר מעט חלודה שאי אפשר להוציאה הוי מיעוטו שאינו מקפיד עליו ואינו חוצץ. ואם נשאר שינוי מראה בברזל במקום העברת החלודה אינו חוצץ כלל, רק צריך ליזהר לנקות הכלי מכל טיט עפרוריות ורובב ושמנוניות מבפנים ומבחוץ. וכל זה בחלודה שאפשר להסירה, אבל חלודה שאי אפשר להסירה אינה חוצצת כלל מפני שחשוב כאינו מקפיד. וכן צריך להסיר את המדבקות והתוויות לפני הטבילה, זולתי אם הן עשיות לנוי שחפצים בקיומן. מכל מקום אבן שבשולי קומקומים וכיו"ב, אינם מעכבים, הואיל ודרכו של כלי בכך ואין מקפידים עליהם.

(טהרת כלים)

צליח עם אגיות

כיוור בית המקדש נבנה מאותן מראות צובאות, שנדבו הנשים הצדקניות לבניית המשכן. ובחז"ל מבואר שמשה רבינו ע"ה לא רצה לקבל את המראות הללו מפני

שנעשות ליצר הרע - להתקשט, אך הקב"ה אמר למשה רבינו: "קבל מהנשים את המראות, הללו חביבות עלי יותר מהכל". מדוע הן היו כל כך חביבות על ה' יתברך?
מפני שהן הטילו שלום בין איש לאשתו כשהיו ישראל בשעבוד במצרים, והיו הנשים הצדקניות מתקשטות לכבוד הבעלים שלהם...
אפילו דבר שנראה שכל כולו ליצר הרע, אם תכליתו להטיל שלום בין איש לבין אשתו - הרי הוא הופך לכלי שרת במשכן ה'! ראו מהי חשיבות השלום.

עמלנו אלו הבנים

ידוע ששמו של משה רבינו ע"ה, לא מוזכר בפרשת תצוה מפני שמסר את נפשו עבור כלל ישראל בשעה שהתפלל לקב"ה שלא יפגע בהם, וכיון ש'קללת חכם אפילו על תנאי היא באה' כלומר דברי החכם כל כך חמורים עד שאם יצא מפיו: "מחני נא מספרך" - אפילו שזה לתכלית טובה להציל את עם ישראל, מכל מקום זה פגע בו במינון נמוך לא במחיה מכל התורה, אך כן מפרשה אחת...
מהיכן מגיעים לביטול כזה? לענוה מושלמת כזו? לראות את השני לפני?
בשביל לענות על כך צריך לחזור מעט אחורה לפני לידתו של משה רבינו, בעת שאמרה מרים לאביה שפרש מאשתו יוכבד - שיחזור לאמא. והוא שומע לילדה בת חמש, ומענוה כזו יוצא ילד ענוותן כזה שמטפח את המידה הזו ונעשה מושלם.

הזמין 'הסבא' את תלמידו הגדול אליו לחדרו ובמקביל ציווה על שמשו לאתר את היהודי האשכנזי שהגיע לרדושיץ לפני כמה ימים" ולקרוא לו.

בעוד השמש ממלא את השליחות שהוטלה עליו, סיפר הצדיק לתלמידו את סיפורו היוצא-דופן של היהודי מגרמניה, שהגיע לרדושיץ בלוויית בנו:

"כבר ימים מספר מתהלך האיש, תושב אחת הערים בגרמניה, בין החסידים ברדושיץ. הופעתו ונימוסיו מבליטים את נוכחותו בנוף המקומי. האיש לבוש בקפידה, מגולח למשעי ודובר גרמנית צחה. לא לבדו בא לכאן אלא עם בנו – חירש-אילם מקטנותו. לאחר שניסה, לדבריו, למצוא לבנו מזור אצל טובי הרופאים המומחים בגרמניה וגם הם הרימו ידיים ביאוש, בא לכאן, לרדושיץ, כדי לקבל ברכה."

בתוך כך חזר השמש לחדר הצדיק, מלווה ב'אשכנזי' ובבנו החירש-אילם. ביקש ממנו הצדיק לחזור על סיפורו באוזניו ובאוזני תלמידו. ללא שהות החל הלה לגולל שוב את השתלשלות חיפושיו הבלתי נלאים אחר רפואה לבנו. כעבור רגע קט של שתיקה, הוסיף ואמר: "נתברכתי בעושר, ומוכן אני להשקיע כל הון שבעולם ברפואת בני. ככל אשר ישית עליי הרבי אתרום לצדקה, ובלבד שבני מחמל נפשי ישמע וידבר ככל האדם". שברון ליבו של האיש נשמע היטב בקולו. הצדיק מרדושיץ העביר את מבטו מה'אשכנזי' ומהילד שאחז בידו אל תלמידו הגדול, ולאחר מכן שב ונתן את עיניו הבוחנות באב ובבנו. "אם הבנתי נכון, מוכן הינך לתת כל הון שבעולם ובלבד שבנך יירפא", אמר. ה'אשכנזי' הנהן בראשו ודמעות של התרגשות הציפו את עיניו. רבי יששכר דב נראה כמהרהר בדברים ואז אמר: "אציע לך אפוא עסקה שתתקשה לסרב לה... שמור את כל כספך הרב בידיך והמשך לסחור בו ולהצליח. לא תצטרך להוציא אפילו פרוטה אחת על רפואת בנך האהוב. כל שיירש ממך הוא – לחדול לגלח את זקנדך ופאותיך. אם תקבל זאת עליך, מובטח אתה כי הקב"ה אשר 'שם פה לאדם', יבריא את בנך לגמרי והוא יגדל ככל אחד האדם". למשמע הדברים נאחז האיש הלם וחיוורון עמוק כיסה את פניו. לכה סוג של בקשה – לא פילל. כעבור שניות מספר השתחרר מההלם והחל מתחנן על נפשו: "בבקשה מכס מוכן אני, כאמור, לתת כל הון שבעולם למען בני היקר, אך אנא שחררו אותי מדרישה בלתי-אפשרית זו, לא אוכל להראות את פניי בביתו ובקרוב חברי, ודעו לכם כי בעירי אינני סתם אדם מהשורה, אלא מראשי הקהילה ונכבדיה... שמו יתברך ברבים...".

שמו של הצדיק רבי יששכר דב המכונה 'הסבא הקדוש' מרדושיץ, הלך לפניו כאיש אלוקים וכבעל מופת שרבים נושעים על ידו. אלפי חסידים וסתם 'עמך ישראל' שיחרו לפתחו, מקרוב ומרחוק, כדי ליהנות מאורו ולזכות בברכותיו. לא תמיד היה שמו מפורסם כך. בצעירותו התגורר בעיירה חמלניק, שם חי בדחקות נוראה, תוך שהוא מסתיר את צדקותו מעיני הבריות. כחלק מזה היה משכים קום בכל בוקר, יוצא אל מחוץ לעיירה, וטובל את גופו במי הנהר שחלף בסמוך.

בוקר אחד, בדרכו לנהר, פגש בו נער נכרי ובידו כלי עם דינרי זהב. הנער, שלא הבין את ערך המטמון שבידו, פנה אליו והציע לו לקנותו מידו. "וכמה תבקש בעבור הכלי ותכולתו?!", התעניין הצדיק. "עשרה זוזים", השיב הנער. באותה שעה היו בכיסו של הצדיק רק חמישה זוזים בלבד. התרצה הנער ומכר את הכלי שבידו בחמישה זוזים בלבד. הודה הצדיק לקב"ה על המציאה שזימן לו, ושמח בליבו על כי מעתה והלאה ייחסכו מעמו טרדות הפרנסה. אלא שכעבור רגעים מספר נמלך הצדיק בדעתו. "בכזאת קלות הצליח ה'בעל דבר' להפילך ברשתו?!!", גער בעצמו. "הלוא מעתה והלאה שוב לא תתפלל ולא תלמד; רק תהיה טרוד בכספך...!" החל מתחבט בשאלה מה לעשות באוצר שבידו: להשאירו ברשותו – לא רצה. להשליכו לנהר – אסור משום 'בל תשחית'. קרא אפוא לנער המוכר וביקש לחזור בו מהעסקה, שכן הוא "זקוק ביותר לחמשת הזוזים". הנער נראה מאוכזב והצדיק מיהר להציע לו הצעה חלופית שתפיס את דעתו. "גש ליהודי פלוני, תושב העיירה, והצע לו את מה שהצעת לי; מובטחני כי ייעתר לה בשמחה", אמר. מיהר הנער לבית היהודי שבשמו נקב הצדיק והלה אכן 'קנה' מידו את הכלי עם הדינרים. היהודי בר המזל נתעשר וחי כל ימיו מאוצר זה שזומן לו בהיסח הדעת. הנה כי כן, 'הסבא הקדוש' מרדושיץ נכון היה לוותר על חיי שפע ורווחה, ובלבד שעבודת הבורא שלו לא תופרע. כל זאת, בימים שבהם נסתרה צדקותו מעיני הבריות. אך הנה חלפו ימים ועל-אף רצונו העז וכל מאמציו להישאר בצל ולעבוד את קונו בצנעה, נחשפה גדולתו ברבים. עם הפוקדים את חצרו נמנה גם רבי שלמה הכהן רבינוביץ', לימים מייסד שושלת רדומסק ומחבר הספר 'תפארת שלמה'. פעם אחת, בבוא רבי שלמה לבית רבו ברדושיץ, קיבלו הצדיק בהתלהבות מיוחדת ובחיבה מודגשת. "באת בזמן!", קרא בראותו את רבי שלמה, "זקוק אנוכי לעזר וסעד, כדי לקדש את

4 המשך בעמוד

- העלון להצלת א.ח.ב.א. נתרם בעילום שם להצלחתו בכל העניינים ברוחניות וגשמיות, אמן.
- א. כל מי שרוצה להקדיש את העלון הקדוש המופץ בכחמשת אלפים עותקים בכל רחבי הארץ הקדושה, מוזמן לפנות לר' שלמה רחמים בטלפון: 0533121838 ולהעביר את השמות שמעוניין שיכתבו בעלון לרפואה, להצלחה, לזיווג, לזרע של קיימא, או להבדיל לעילוי נשמת יקריו, ויונצחו בעלון בשבתות הבאות.
- ב. כל מי שמעוניין להצטרף למיזם קריאת הוזהר הקדוש ברציפות בבית מדרשנו, מיזם שעליו קרא הרמח"ל הקדוש שאם היה באפשרותו היה מתקן את זה בכל מקום לרוב השמירה העצומה שגורם בישראל! יפנה לאחראים על השיבוץ היומי במהלך השבוע: סבב א-ר' הננאל אברמוף: 0548460510. סבב ב-ר' אלעד אהרוני: 0548463387.
- ג. תודה לה' יתברך על שובם לשלום של המגויינים מחברי הקהילה, בתוך ישראל!

הצדיק מרדושיץ לא הסיר את עיניו מה'אשכנזי'. "שום כסף", אמר בנימה בלתי מתפשרת. "חדל לגלח את זקנדך ופאותיך."! האיש נראה אומלל ממש. הוא התפתל על מקומו משל נדרש להלך ברגליים חשופות על גחלים לוחשות. "אקבל עליי את הגזרה", אמר לבסוף בטון כנוע, "אבל אנא מכם, תנו לי ארכה של שבועיים." לנוכח מבטיהם המשתאים של רבי יששכר דב ורבי שלמה, נימק האיש את בקשתו התמוהה: "בעוד שבועיים עומדת אחותי להשיא את בתה. בחתונה זו ישתתפו מאות מוזמנים ומוזמנות ואיך אוכל להיראות בשמחה הגדולה ולרקוד בה כשפניי מכוסות זקן...?! הצדיק ותלמידו התקשו לכבוש את חיוכיהם לנוכח טיעונו המגוחך של ה'אשכנזי' – המוכן להזיל כל הון לרפואת בנו, אך מתקשה לגדל למענו זקן ופאות. "לא", חרץ הצדיק חדות, "או זקן ופאות מרגע זה והלאה ורפואה לילד או בלי זקן ופאות ובלי רפואה לילד...". כשדמעות חונקות את גרונו, קיבל עליו ה'אשכנזי' את הדין. "מה לא יעשה אב למען בנו", ייבב כתינוק. "כאשר אבדתי, אבדתי... אגדל זקן ופאות ובלבד שבני מחמדי ישמע וידבר...". שביעות-רצון ניכרה על פניו של הצדיק מרדושיץ. "כעת, לכו לשלום", אמר לאב, "ובשבת קודש בוא עם בנדך לשולחן שניערך עם כל החבריא קדישא, ובעזרת ה' נקווה לבשורות טובות, ישועות ונחמות." חיש מהר נפוצה השמועה ברדושיץ ובסביבותיה על ההבטחה שעלתה מדברי הצדיק ל'אשכנזי', לפיה בשבת הקרובה ייפתחו אוזניו ופיו של הילד החירש אילם. בליל השבת היה בית-המדרש ברדושיץ מלא וגדוש כפי שלא היה מעולם. בראש השולחן ניצב הצדיק. לימינו – תלמידו הגדול רבי שלמה מרדומסק ובניו. לשמאלו – שאר בכירי תלמידיו. ובצמוד לו ממש, ה'אשכנזי' – שניצנים ראשונים של זקן עיטרו את פניו – ובנו. השניים נראו מתוחים ונרגשים, מודעים לגודל השעה.

היכל היוצרים

כמה דברים על הגאון רבי יוס טוב אלגאזי

- א. הגאון הגדול המקובל האלקי הראשון לציון רבינו יוס טוב בן רבי יעקב ישראל אלגאזי, נולד בטורקיה בשנת ה'תפז ועלה לארץ ישראל עם בני משפחתו בשנת ה'תצה.
- ב. הוא רכש את עיקרי תורתו מאביו שהיה גברא רבה ולימים כיהן כראשון לציון, וכן מרבינו יונה נבון בעל ה'נחפה בכסף'. את תורתו בחלק הסוד של התורה הוא קיבל מהמקובל האלקי רבינו הרש"ש!
- ג. שקדנותו וקדושתו עם חבריו הנפלאים ובהם הגאון חיד"א ועוד, הטמירו את קומתו להעפיל למדרגות נוראיות בתורה יראה ואהבת ה'. הוא יצא פעמים מספר לשליחות בחו"ל להביא צדקה לעניי ירושלים. בשליחותיו הוא פוטר בין ניצים, כתב הסכמות לספרים, והעלה את קרן חכמי ירושלים בקרב הלמדנים בעולם ששמעו את חידושיו בכל פרד"ס התורה!
- ד. הוא שימש בקודש כראש ישיבת המקובלים לאחר פטירת מורו ורבו - הרש"ש. וזאת חוץ ממה שהיה גם ראשון לציון לאחר אביו. זיע"א. הוא נפטר בב' אדר-א בשנת התקס"ב, ונטמן בהר הזיתים.

שאלות בנושא טבילת כלים

- א. האם מותר להטביל כמה כלים ביחד על ידי סל עם חורים?
- ב. מה עושים בכלי שפיו צר והמים לא נכנסים בו בבת אחת?
- ג. האם חייב להוציא לכלוך קודם הטבילה?

תשובות בהיכל ההלכה באמור 2

שיעורי הרב ברחבי הארץ:

- יום ראשון: בנתניה: בית הכנסת 'אהל יצחק' רחוב חטיבת הראל 8, בשעה: 19:00. (בכולל למטה) בכפר סבא: בית הכנסת 'אלי כהן' רחוב שלמה המלך פינת מצדה בשעה: 20:15.
- יום שני: בבאר יעקב; בית הכנסת 'אברהם אבינו' רחוב הרב עוזיאל 7 בשעה: 17:15, לאחר תפילת ערבית.
- יום שלישי: בירושלים, ביה"כ "מוסאיוף" רח' יואל 25 בשעה: 15:00. (שידור חוזר בטל: 03-6171068 שלוחה: 50) בירושלים, שכונת פסגת זאב בית הכנסת 'נחלת צבי' רחוב אליהו מרידור 42 בשעה: 19:30.
- יום חמישי: בירושלים בית הכנסת 'תפארת ירושלים' - היזדים, רחוב אדוניהו הכהן 26 בשעה: 14:00 בירושלים, בית הכנסת "בורוכוב" - 'חזון יעקב' רחובות הבורכים 21 בשעה: 20:20. בגבעת זאב בית הכנסת 'היכל המלך' לימוד 'ליל שישי' כל הלילה החל מהשעה: 22:00 בע"ה.